

REFUGIATS

GUIA DIDÀCTICA

A través d'aquesta exposició podem reflexionar sobre la situació dels refugiats al món des de diferents perspectives. Aquesta guia vol ser un punt de partida per poder aprofundir en el tema, donant algunes pistes per treballar amb els infants, joves o adults.

1. ELS DRETS HUMANS

Els drets personals són drets fonamentals per a tots els éssers humans. Són els que tenen les persones com a tals, és a dir, no només com a individus, com a casos, com a éssers racionals, sinó com a "persones".

Dossier de treball Pensar els drets humans, Col·lecció "Apunts de Pau i Drets Humans", 2, Generalitat de Catalunya http://www.grupiref.org/pensar-els-drets-humans/apunts_de_pau_i_drets_humans-som_joves_tenim_drets_i_deures.pdf

2. ALGUNES DEFINICIONS IMPORTANTS

REFUGIAT: La Convenció de Refugiats de 1951 explica que un refugiat és una persona que "a causa de fundats temors de ser perseguida per motius de raça, religió, nacionalitat, pertinença a determinat grup social o opinions polítiques es trobi fora del país de la seva nacionalitat i no pugui o, a causa d'aquests temors, no vulgui acollir-se a la protecció d'aquest país".

<http://www.acnur.org/a-quien-ayuda/refugiados/>

DESPLAÇAT: Els desplaçats interns estan entre les persones més vulnerables del món. A diferència dels refugiats, els desplaçats interns no creuen fronteres internacionals a la recerca de seguretat i protecció, sinó que romanen dins del seu propi país. En determinades circumstàncies, poden ser obligats a fugir per les mateixes raons dels refugiats (conflicte armat, violència generalitzada, violacions dels drets humans), amb

la diferència que els desplaçats interns romanen sota la protecció del seu govern, fins i tot en els casos en que el mateix govern es converteix en una de les causes de la seva fugida.

<http://www.acnur.org/a-quien-ayuda/desplazados-internos/>

APÀTRIDA: Persona que no és reconeguda per cap país com a ciutadana. En efecte, molts milions de persones al món estan atrapades en aquest llimbs legals, gaudint només d'un accés mínim a la protecció legal o internacional o a drets bàsics com ara salut i educació.

<http://www.acnur.org/a-quien-ayuda/apatridas/>

IMMIGRANT: Les raons per les quals les persones migren són diverses i sovint complexes. Hi ha persones que es traslladen a altres països per millorar la seva situació econòmica o per continuar la seva educació.

<https://www.es.amnesty.org/en-que-estamos/temas/refugio/> • <http://acnur.es/noticias/notas-de-prensa/2450-qrefugiadosq-e-qinmigrantesq-preguntas-frecuentes>

<http://ciutatrefugi.barcelona/ca/la-recerca-de-proteccio>

3. PER QUÈ FUGEN ELS REFUGIATS?

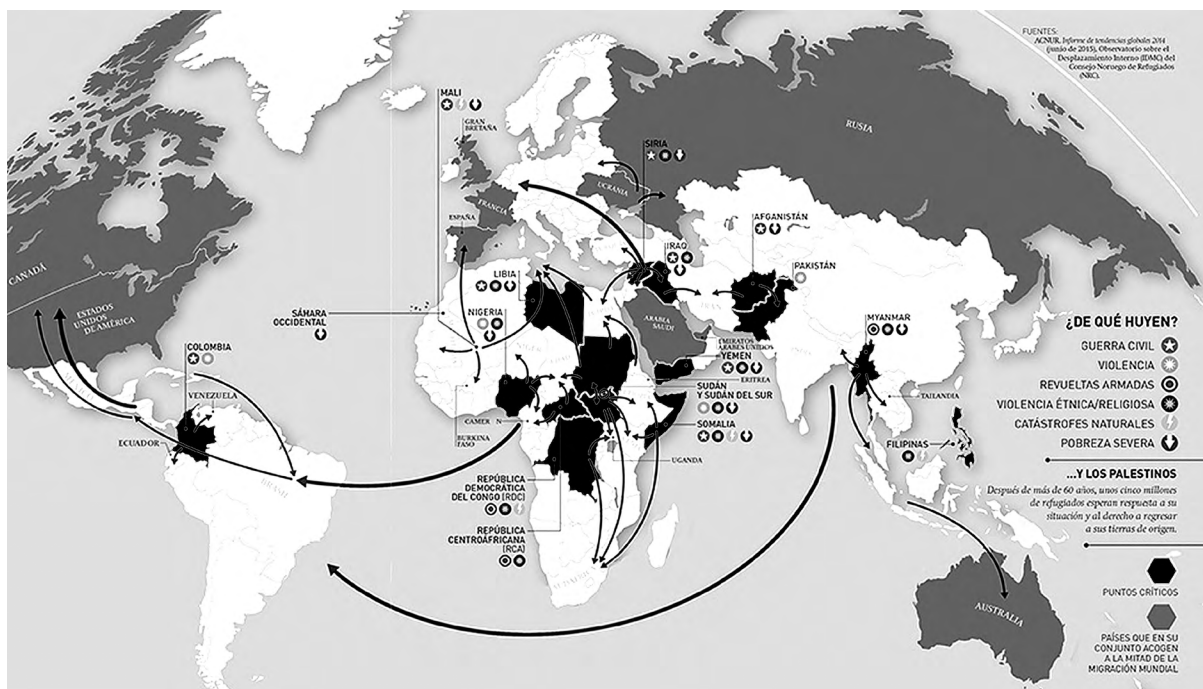
Hi ha moltes raons que porten a la gent a fugir: les guerres, la persecució, les violacions de drets humans, la pobresa o el canvi climàtic. Totes les persones que fugen del seu país d'origen busquen una vida millor, un lloc segur, on hi hagi pau i millors oportunitats.

CONFLICTES ARMATS: Guerres (Guerra Civil espanyola, Síria, Afganistan i Somàlia), violència de bandes criminals i narcotràfic (Colòmbia).

LA POBRESA EXTREMA: Somàlia, Sudan, El Yemen...

CANVI CLIMÀTIC: Sequeres, inundacions, ciclons, especialment a l'Àfrica subsahariana.

<https://www.oxfamintermon.org/ca/que-fem/accio-humanitaria/buscant-refugi-fugida>

<https://jackerouack.blogspot.com.es/2016/07/la-era-de-la-desintegracion-un-mundo.html>

4. ONGs I ORGANISMES

UNICEF: Desenvolupa el seu treball en més de 190 països i territoris per protegir els drets de tots els nens.

<https://www.unicef.org>

PROACTIVA OPEN ARMS: ONG de Badalona, on la seva principal missió és rescatar del mar als refugiats que arriben a Europa, fugint de conflictes bèl·lics, persecució o pobresa. Neix d'una empresa de salvament marítim amb dilatada experiència en les costes espanyoles.

<https://www.proactivaopenarms.org/es>

SAVE THE CHILDREN: Treballen cada dia per assegurar que tots els nens sobreviuen, aprenen i estan protegits davant la violència.

<https://www.savethechildren.es>

METGES SENSE FRONTERES: Organització internacional que assisteix poblacions en situació precària i víctimes de catàstrofes d'origen natural o humà i de conflictes armats.

<https://www.msf.es/cat>

CREU ROJA ESPANYOLA: El seu objectiu és protegir la vida humana i la salut sense cap tipus de discriminació basada en la nacionalitat, raça, gènere, creences religioses, classe social o opinions polítiques.

<http://www.cruzroja.es/principal/web/cruz-roja/inicio>

ACNUR: Organisme dependent les Nacions Unides encarregat de protegir als refugiats i desplaçats per persecucions o conflictes, i promoure solucions duradores a la seva situació, mitjançant el reassentament voluntari en el seu país d'origen o en el d'acollida.

<http://www.acnur.org>

AMNISTIA INTERNACIONAL: Volen canviar la vida de moltes persones! Volen que totes les persones gaudeixin dels drets recollits a la Declaració Universal de Drets Humans; que siguin una realitat per a més persones arreu del món.

<http://www.amnistiacatalunya.org/paginas/>

5. LES ARPILLERES

La arpillera és una tècnica tèxtil que té les seves arrels en una antiga tradició folklòrica iniciada per un grup de brodadores d'Illa Negra (Xile). Violeta Parra va ajudar a difondre aquest treball artesanal al 1964. Però és a partir de 1973 i durant la dictadura de Pinochet que es converteixen en un **llenguatge per transmetre històries, somnis i conceptes**. Com una forma de captar el valor de la vida quotidiana i d'afirmar la identitat, els tallers de arpilleres es van convertir en un mitjà d'expressió individual i comunitària i en una font de supervivència en temps adversos. Moltes arpilleres fan referència al que afirma i consolida la comunitat, com també als **problemes polítics i socials** que aquesta ha d'enfrontar. Aquests tèxtils cosits en tela de sac de patates, es van tornar en una poderosa forma de comunicar al món exterior el que estava passant en els sectors populars, desaparicions, repressió, mort... constituint-se a la vegada en una activitat cooperativa que generava petits ingressos econòmics.

http://cain.ulster.ac.uk/conflictextiles/mediarchives/178_2011-07-30_Sao-Paulo_catalogue.pdf • <http://cain.ulster.ac.uk/conflictextiles/> • <http://www.forumarpilleres.cat/que/antecedents.html> • <https://forumarpilleres.blogspot.com.es> • <http://www.santiagocultura.cl/2012/11/07/tradicion-de-arpilleras-en-chile>

"Veu dels sense veu, una eina per denunciar la violació de Drets Humans."

6. LA IMPORTÀNCIA DE LES PETITES ACCIONS

Reflexió sobre la meua actitud davant la crisi de refugiats i quin tipus d'aportació podem fer. Podem fer créixer l'exposició amb un dibuix en un post-it sobre l'arpillera, personatge o acció que més ens hagi impactat, així com escriure una paraula que reculli la nostra impressió davant el conflicte en una petita tira de roba.